Maandag 23 Augustus 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 3985

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1558.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

CHARKOV VEROVERD.

Litvinoff als Russisch Ambassadeur in de V. S. vervangen.

Leverkusen in het Rijnland gebombardeerd.

Verpletterende luchtaanvallen op Salerno.

KISKA VEROVERD.

Premier Mackenzie King van Canada en President Roosevelt gaven een bekendmaking uit, waarin zij verklaarden, dat een strijdmacht van Canadezen en Noordamerikanen het eiland Kiska in de Aleoeten veroverd hebben. Er werd geen enkele Japanner op het eiland gevonden. Hoe de Japanners wegkwamen, weet men niet, doch het is mogelijk, dat enkele schepen Kiska bereikten onder dekking van de mist en er het garnizoen ontruimden (Québec, (AP) 21.8).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 22 Augustus maakten onze troepen in de richting van Charkov in sommige sectoren van 4 tot 6 kilometer voortgang en veroverden zij 30 bewoonde plaatsen.

In de richting van Bryansk en in het gebied ten Zuid-Westen van Spas Demensk zetten onze troepen de strijd voort ter verbetering van hun posities.

In het Donbekken ten Zuiden van Izyum en ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad waren onze troepen gewikkeld in succesrijke plaatselijke slagen.

Tijdens de dag van 21 Augustus vernielden onze troepen aan alle fronten 187 Duitse tanks. 53 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur." (Moskou, (AP) 22.8).

DUITSERS ONTRUIMEN CHARKOV.

Het DNB maakte bekend, dat Charkov in de afgelopen nacht door de Duitse troepen ontruimd is. Als volgt luidt de Duitse bekendmaking:

„In de afgelopen nacht ontruimden de Duitse troepen Charkov na alle belangrijke installaties in de stad vernield te hebben en zonder onderdruk van den vijand te staan. Aangezien de stad verschillende malen in de loop der gevechten van eigenaar verwisseld is, vertegenwoordigt zij niet meer een belangrijk verkeers- en bevoorradingscentrum. De Duitse linies worden belangrijk verkort en verbeterd door de ontruiming." (Londen, (AP) 23.8).

AANVALLEN OP HET GEBIED VAN NAPELS.

Het spoorwegknooppunt Aversa en het gehele gebied van Napels werden getroffen door grote formaties van zware Geallieerde bommenwerpers. Middelzware bommenwerpers zetten de bestoking der doelen voort, welke nog brandden als gevolg der drie hevige aanvallen van Vrijdag. De middelzware bommenwerpers leverden verwoede luchtgevechten tegen vijandelijke jagers, waarvan zij 22 neerschoten (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 22.8).

GROTE SCHADE IN SALERNO.

Het Italiaanse communiqué, gelijk uitgezonden door de radio van Rome, zeide, dat hevige schade veroorzaakt werd in Salerno door de Geallieerde luchtaanval. Ook werd gezegd, dat de haven Prevesa in Hellas werd aangevallen (Londen, (AP) 23.8).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Als volgt luidt het communiqué van de luchtmacht in het Midden-Oosten:

„Liberators en Halifaxes van de Royal Airforce bombardeerden de rangeerterreinen van Crotone in Zuid-Italië tijdens de nacht van 21 op 22 Augustus. Er werden ontploffingen veroorzaakt en branden gesticht, sommige ervan in het gebied van de chemische fabriek. Beaufighters in het offensief tegen de vijandelijke scheepvaart vielen gisteren bij daglicht een zeilschip aan nabij de Zuidkust van Hellas.

Het schip werd in zinkende toestand achtergelaten. 2 Andere schepen werden met kanonvuur aangevallen. Van deze en andere verrichtingen worden 2 onzer vliegtuigen vermist". (Caïro, (AP) 23.8).

COMMUNIQUÉ VAN DE LUCHTMACHT IN NOORD-AFRIKA.

„Middelzware bommenwerpers met een gevechts-escorte van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht vielen Zondag de spoorwegverbindingen te Salerno aan.

Men zag vele bommen ontploffen in de rangeerterreinen. Er werd een krachtige weerstand van vijandelijke gevechtsvliegtuigen ondervonden boven het doel. Bij het gevecht dat volgde werden 28 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten. Gevechtsvliegtuigen onderhielden in de loop van de dag patrouillevluchten waarbij 1 vijandelijk vliegtuig werd vernield. Indringervliegtuigen opereerden boven Zuid-Italië in de nacht van 21 op 22 Augustus. In de afgelopen nacht werden door onze bommenwerpers nieuwe aanvallen gedaan op de rangeerterreinen te Salerno.

Van al deze verrichtingen worden 5 onzer vliegtuigen vermist". (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 23.8).

DR. GOSLINGA WEER THUIS.

Zaterdag werd Dr. Wybojan Goslinga, Directeur van het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling, uit het St. Elisabethsgasthuis ontslagen, waar hij wegens een plotselinge ongesteldheid opgenomen was.

Veel rust heeft de Doctor niet kunnen genieten, gezien de omstandigheid dat de Heer Johannes H. G. Mulders thans met verlof is en juist de examentijd is aangebroken. Hoewel hij het bed moest houden heeft Dr. Goslinga zijn werkzaamheden zo goed mogelijk voortgezet. Wanneer hij naar kantoor terug zal keren is nog niet bekend. Voorlopig neemt Frater Maria Radulphus er de leiding waar.

AANVAL OP LEVERKUSEN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht vielen vliegtuigen van het Bommenwerperscommando objecten in het Rijnland aan, waaronder de chemische fabrieken te Leverkusen ten Noorden van Keulen. De zware bewolking maakte het waarnemen van resultaten moeilijk. 2 Vijandelijke jagers werden door onze bommenwerpers vernield. Er werden mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Vliegtuigen van het Gevechtscommando op patrouille vielen spoorwegobjecten en vijandelijke vliegvelden in Frankrijk en België aan. 5 Onzer bommenwerpers worden vermist". (Londen, (AP) 23.8).

AANVAL OP EEN PLAATS IN NORMANDIË.

Radio-Vichy zeide, dat Noordamerikaanse vliegtuigen een plaats in Normandië hebben aangevallen, welke men echter niet met name noemde. Ook werd niet gezegd of de aanval vandaag gedaan werd. (Londen, (AP) 23.8).

MAXIM LITVINOFF ALS RUSSISCH AMBASSADEUR IN DE V.S. VERVANGEN.

In Moskou werd bekendgemaakt, dat Maxim Litvinoff als Russisch Ambassadeur in de Verenigde Staten is vervangen door Andreyevitsj Gromiko. De bekendmaking, welke op de laatste bladzijde der nieuwsbladen in Moskou werd afgedrukt, ging niet vergezeld van enige officiële uitleg. Of deze verandering, gepaard met de terugkeer van Ambassadeur Maisky uit Londen en de benoeming van Gusev in zijn plaats een ommezwaai in de Russische politiek betekent moet nog worden bezien. Er werd geen aanwijzing gegeven van de nieuwe post van Litvinoff, doch hij kreeg de titel van Vice-Commissaris van Buitenlandse Zaken gelijk Maisky. (Moskou, (AP) 22.8).

BENESJ SPOEDIG NAAR MOSKOU.

Dr. Eduard Benesj zal spoedig naar Moskou vertrekken om een Russisch-Tsjechisch verdrag te tekenen.

Bevoegde kringen zeiden, dat het nieuwe pact o.a. nieuwe Russische garanties der onschendbaarheid van de Tsjechoslowaakse Republiek zal inhouden. Verder zou het verdrag de Russische grenzen in de Karpaten-Oekraine, gelijk die in 1940 waren erkennen. Ook steunen de Russen de Tsjechoslowaakse eis voor de aansluiting van Teschen, dat na München door Polen geannexeerd werd. De reis van Benesj naar Moskou was uitgesteld omdat de Poolse Regering gekant is tegen het verdrag dat hij gaat tekenen en de Britse Regering van oordeel is, dat Benesj niets moet doen ten aanzien van grensquaesties (Londen, (AP) 22.8).

STIMSON IN QUÉBEC.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson arriveerde in Québec om deel te nemen aan de laatste phase der besprekingen. Tze Ven Soong, de Chinese Minister van Buitenlandse Zaken, die in Washington gestationneerd is, wordt in de late namiddag verwacht (Québec, (AP) 22.8).

PROPAGANDA VAN DE AS.

Het radio-station, dat zich noemt de „Radio der Bevrijding" en onder toezicht van de as staat, deelde mede, dat de Geallieerden landingen hebben gedaan in Italië en Creta met „belangrijke strijdkrachten". De uitzending, welke werd opgevangen door het Britse Ministerie van Voorlichting, zeide: „Gistermorgen vroeg verliet een krachtig Geallieerd vlooteskader, dat een groot aantal landingsvaartuigen dekte, de havens in het Westen van Sicilië. De bestemming van dit convooi werd niet bekend gemaakt en plotseling splitste het zich in twee formaties, waarvan de eerste in Zuidoostelijke richting voer, terwijl de tweede de reis in Oostelijke richting voortzette. Later werd bericht ontvangen, dat Creta het doel was van het Zuidelijke convooi, terwijl de eerste landing der Geallieerde troepen begon aan de Oostkust van Calabrië. De eerste krijgsverrichtingen vonden plaats op de stranden rond Gran Caleone ten Noorden van Kaap Spartivento welke de Geallieerde vloten schijnen te hebben bereikt zonder weerstand te ondervinden. De landingstroepen zijn in belangrijken getale. Verder biezonderheden over de militaire verrichtingen aan de ingang van de Adriatische Zee zijn nog niet ontvangen, doch zullen spoedig binnenkomen.

Wat betreft de landingspoging op Creta werd bekend, dat er heden in de vroege morgen eenheden van valschermtroepen neergelaten werden. Nieuwe formaties worden uitgezonden van 2 vliegdekschepen, die aan de verrichtingen deelnemen. Het doel daarvan is om de weerstand op het eiland te verlammen. Het schijnt, dat deze dubbele aanval op de Europese Vesting de Geallieerden zal leiden naar hun grootste militaire succes. In feite is de weg van de Balkan thans voor hen open."

Britse kringen wezen deze beweringen van de hand en zeiden, dat officieel niets bekend is van dergelijke operaties. Men was van mening, dat dit nieuws waarschijnlijk werd uitgezonden met de bedoeling de ondergrondse strijdkrachten vroegtijdig naar buiten te lokken. Het zou kunnen zijn, dat de uitzending, welke in de Franse taal gericht was tot Frankrijk en Frans Afrika, ten doel heeft de patriotten in de bezette landen tot een openlijke uitbarsting te brengen. De luisterdiensten van de B.B.C. zeiden, dat de „Radio der Bevrijding" op ongeregelde tijden van ergens in Midden-Frankrijk uitzendt, hoewel zij beweert vanuit Noord-Afrika uit te zenden. Zij zegt, dat zij het „nationale front der bevrijding" vertegenwoordigt zonder erbij te zeggen wat zij wil bevrijden en waarvan. Luisteraars zeiden, dat het station vroeger beweerde een factie der Degaullisten te vertegenwoordigen, doch thans Giraudisten, Degaullisten, Noordamerikanen, Britten en Russen aanvalt en zelfs af en toe de Duitsers in klaarblijkelijke pogingen om de propaganda-wateren te vertroebelen. (Londen, (AP) 22.8).

GEEN ARGENTIJNS COMMENTAAR.

Segundo Storni, Argentinië's Minister van Buitenlandse Zaken, weigerde commentaar te leveren op het Colombiaanse voorstel voor het plegen van overleg tussen de Zuidamerikaanse landen, die met de Verenigde Landen geassocieerd zijn, over problemen, die uit de oorlog voortspruiten. Hij gaf te kennen, dat hij de quaestie voornamelijk van belang vond voor de landen, die er rechtstreeks bij betrokken zijn. (Buenos Aires, (AP) 22.8).

Het nieuws van vandaag.

Charkov, het grote industrie- en spoorwegcentrum in het Zuiden van Rusland, ging voor de Duitsers verloren volgens bekendmaking, welke hedenmorgen door het DNB werd uitgezonden. De Russen hebben dit grote nieuws nog niet bevestigd, maar Berlijn wil blijkbaar den Sovjets voor zijn om te doen voorkomen alsof de ontruiming van de stad geschiedde zonder druk van het Rode leger.

Gelijk de vorige maal werden „alle belangrijke installaties vóór de ontruiming door de nazies vernield". Het is de vierde maal, dat Charkov van eigenaar verwisseld is. In Februari hadden de Russen de stad veroverd, doch zij verloren haar weer in Maart bij het Duitse tegen-offensief. Thans zijn grote gevechten tussen tank- en infanterie-strijdkrachten gaanden ten Westen van Charkov.

Tot invasie van het Italiaanse vasteland is het nog niet gekomen, niettegenstaande een Duitse propaganda-bericht dat hiervan gisteren gewag maakte. Een zogenaamd „Station der Bevrijding" had omgeroepen, dat de Geallieerden landingen hadden gedaan aan de kust van Calabrië en op Creta, blijkbaar met de bedoeling om vroegtijdige uitbarstingen der patriotten in de bezette landen uit te lokken.

De Italianen hebben het voorlopig genoeg te stellen met Geallieerde luchtaanvallen. Salerno werd gisteren en in de afgelopen nacht hevig gebombardeerd, respectievelijk door middelzware en zware bommenwerpers. Ook Crotone in Zuid-Italië werd bezocht. In luchtgevechten werden 28 Vijandelijke jagers neergeschoten.

De Royal Airforce deed in de nacht een aanval op de chemische fabrieken te Leverkusen in het Duitse Rijnland. Ook werden vijandelijke vliegvelden in Frankrijk en België aangevallen en mijnen in vijandelijke wateren gelegd.

5 Britse bommenwerpers worden vermist. Hedenmorgen trokken nieuwe formaties van Geallieerde vliegtuigen over het Engelse Kanaal in de richting van Frankrijk.

Maxim Litvinoff is als Russisch Ambassadeur in de Verenigde Staten van Noord-Amerika vervangen door Andreyevitsj Gromiko. Dit deed in Geallieerde kringen de vrees ontstaan, dat Rusland zijn politiek ten opzichte van de overige Geallieerden zal gaan wijzigen en eventueel zelfs vrede zal sluiten met Duitsland.

Het uitblijven van een Tweede Front zit men als reden daarvan.

De afgelopen Week.

Het minste werd in de afgelopen week door het publiek vernomen van het belangrijkste in het wereldgebeuren. Uit de Citadel van Québec lekte niets uit van hetgeen daar besproken werd tussen de hoogste Britse en Noordamerikaanse politieke en militaire leiders. Curaçao en de wereld gisten slechts naar de plannen die daar beraamd werden en naar de reden der Conferentie, die — gelijk uit ons overzicht van de vorige week bleek — meervoudig kan zijn.

President Franklin Delano Roosevelt heeft zich Dinsdag naar de Conferentie begeven; Anthony Eden arriveerde er Donderdag en Cordell Hull kwam Vrijdag, afgezien nog van de Secretarissen en Adviseurs, die er de tafel's kwamen bezetten.

Uit de aanwezigheid der Noordamerikaanse en Britse Secretarissen van Buitenlandse Zaken moet worden opgemaakt, dat niet alleen de strategie der diverse krijgstonelen, doch ook de gezamenlijke Brits-Noordamerikaanse politiek voor de naaste toekomst wordt bepaald.

De huidige bijeenkomst in Québec is dus meer dan de vorige vergaderingen tussen Roosevelt en Churchill met hun respectieve Staven. Dat zij belangrijk is werd reeds voldoende naar voren gebracht. Dat zij voor Europa echter van beslissend belang is wil steeds meer blijken.

Een zekere urgentie.

Er zit trouwens in de gehele Conferentie een zekere urgentie, die doet veronderstellen, dat den oorlogsleiders zekere feiten zijn bekend geworden, welke van grote invloed zullen zijn op het verdere verloop van de oorlog. Het aftreden van Mussolini is een der factoren, die tot deze urgentie bijdragen, maar dat het de enige is geloven wij niet.

Deze dramatische omwenteling in Italië was reeds enkele dagen bekend, toen in Londen in het holst van de nacht het Britse Cabinet bijeenkwam. Later op de dag kwam men weer bijeen en overal ontstond de verwachting, dat spoedig de onvoorwaardelijke overgave van Italië zou volgen.

Deze overgave is niet gevolgd. Wat wel volgde is de Conferentie van Québec, waarbij tegen de hoop en verwachting van velen in, de Russen niet vertegenwoordigd werden.

Italië heeft de oorlog tegen de Geallieerden aan de zijde van Duitsland zo goed en zo kwaad als het kon voortgezet. Pogingen om met de Verenigde Landen een accoord te treffen, waardoor het land onzijdig zou worden, stieten af op de onverbiddelijke eis van onvoorwaardelijke overgave. Vredesbetogingen van het volk en ondergrondse actie hadden geen zichtbaar gevolg.

Bij nader toezien wekt de houding van het Badoglio-régime geen verwondering. In de grote geestdrift bij de val van Mussolini dacht iedereen, dat Italië nu ook terstond uit de oorlog zou treden, vergetende, dat het een bondgenoot had als Duitsland, dat zich zeker in het Zuiden bloot zou geven indien het dit kon voorkomen.

De moeilijke positie van Italië.

Men had troeven genoeg om Italië het nemen van zulk een stap te beletten. Enkele daarvan zijn de aanwezigheid van Duitse troepen en Gestapomannen in Italië; de macht over honderdduizenden Italiaanse arbeiders in Duitsland; de beheersing over tientallen Italiaanse divisies in Frankrijk, de Balkan en Rusland. Het waren misschien wel meer dan een millioen personen — Italianen — die Adolf Hitler in zijn greep had om niet meer los te laten alvorens de legers der Geallieerden hen kwamen bevrijden uit Duitse gevangenkampen.

Pietro Badoglio zag zich in de rol van den gevluchten moordenaar op een wankele brug boven een ravijn met aan het einde de wreker van den vermoorde en aan de andere kant de politie.

Uit Zuid-Frankrijk kon de Italiaanse Regering slechts haar troepen terugtrekken, aangezien dit gebied grenst aan Italië. Ook in Joegoslavië en Albanië bewogen Italiaanse troepen zich in de richting van de kust om in geval van een Duitse bedreiging zo dicht mogelijk bij het moederland te zijn. Overigens bleven de Italiaanse arbeiders in Duitsland en de Italiaanse divisies in Rusland en de Balkan, terwijl van enkele punten berichten binnenkwamen over botsingen tussen Duitse en Italiaanse soldaten.

In geen geval zal de Wehrmacht zich uit Noord-Italië terugtrekken en zelfs zond het Duitse Hoofdcommando versterkingen naar dit gebied om een Geallieerde invasie van het vasteland hier te kunnen tegengaan.

De Geallieerde oorlogsleiders in Québec zijn zich zeker bewust van de moeilijke positie waarin Italië zich bevindt en zullen hiervan zo spoedig mogelijk gebruik moeten maken.

Bij voltooiïng van Sicilië's bezetting verklaarde Generaal Eisenhower, dat de legers onder zijn bevel „gereed zijn het vasteland op te trekken" en bombardementen van Duitse en Italiaanse vliegtuigen op Noordafrikaanse havens deden vermoeden, dat een Geallieerde invasie-vloot voorbereidingen trof om uit te stomen.

Aandacht voor West-Europa.

Italië zal wel een voornaam onderwerp van besprekingen zijn te Québec, doch in de wereldomvattende strijd, die de democratische mogendheden voeren, zal aan andere onderwerpen zeker even grote aandacht worden gewijd.

Daar is nog steeds de mogelijkheid van een front in West-Europa, dat ongetwijfeld ook zal komen. Het coördineren en vaststellen der vele uiteenlopende factoren, welke in zulk een reusachtige onderneming begrepen zijn, is een taak, die de grootste nauwgezetheid vereist. Men moet er zeker van zijn, dat de strijdkrachten op het desbetreffende strijdtoneel behoorlijk van wapenen en voorraden worden voorzien en dat zij zonder onderbreking versterkt worden.

De aanval op de Europese Vesting zal zowel politieke als militaire vraagstukken meebrengen, welker oplossing van tevoren ontegenzeggelijk moet worden besproken. De aanwezigheid van Eden en Cordell Hull in Québec in dus geenszins overbodig, terwijl Eden bovendien nog genoemd wordt als de man, die naar Moskou zal gaan om de Russische Regering op de hoogte te stellen van de beslissingen, die genomen zijn.

Zwedens houding van belang.

Er zijn nog meer politieke quaesties, die een overweging nodig maken. In de eerste plaats was daar het feit, dat het onzijdige Zweden den nazies het voorrecht ontzegde om troepen en materiaal over zijn gebied te vervoeren, hetzij tussen Duitsland en het bezette Noorwegen, hetzij tussen het bezette Noorwegen en het krijgshaftige Finland.

De Zweden hebben sedert lang het Duitse verkeer door hun land met verbittering gade geslagen maar waren niet in staat deze concessie, welke hun in 1940 door Duitsland was afgedwongen, in te trekken uit vrees voor een Duitse inval.

De verzwakte positie van Duitsland heeft het evenwel mogelijk gemaakt

voor Premier Per Albin Hansson om den nazies deze klap toe te brengen.

Resultaat zal zijn, dat de verdediging van Noorwegen tegen een Geallieerde invasie bij al moeilijker voor de nazies zal worden en dat ook de positie van Finland mogelijk nog hopeloozer worden zal. Reeds komen berichten binnen omtrent een aanstaande cabinetsverandering in Finland, wat tevens kan medebrengen, dat Finland een afzonderlijke vrede sluite.

Een ontzaggelijke overwinning zou het voor de Geallieerden zijn, indien zij Zweden naar hun zijde zouden kunnen overhalen. Dit kan alleen bij een invasie van Noorwegen, waardoor Zweden uit zijn militair en economisch isolement wordt verlost. De Duitse Noordkust is het minst verdedigd tegen invasie en hier ligt de kortste weg naar Berlijn. Tevens zal een Zweedse oorlogsverklaring aan Duitsland de gehele omsingeling van het Reich voltooien.

Het is maar of Zweden de voordelen van een dergelijke stap groot genoeg acht om zijn goed geoefend, goed uitgerust leger van 500.000 man te stellen naast de millioenen mantroepen der Geallieerden.

Japan onder de loupe.

Tenslotte zal de krijg tegen Japan op de Conferentie van Québec onder de loupe moeten worden genomen. Sedert maanden hebben de Japanners geen enkele offensieven actie meer ondernomen. In het Noorden en Zuiden des Stillen Oceaans waren het de Geallieerden, die telkens weer ietwat vooruitdrongen van eiland tot eiland. Met de verovering van Kiska is de gehele Aleoeten-reeks bezet.

Reeds kunnen en zijn bombardementen gedaan op de Japanse basis te Paramusjiro Jima in de Koerilen. Van buitengewoon belang lijkt dit niet hoezeer de durf der Noordamerikaanse vliegers, die deze aanvallen uitvoerden, ook bewonderd moet worden.

In de Salomons Archipel werd Vella Lavella gevoegd bij de eilanden waar Noordamerikaanse troepen voet aan wal zetten en op Nieuw Guinea werd de Japanse linie voor Salamaua doorbroken na de meest vernederende nederlaag, welke Nippons luchtmacht te Wewak leed.

In Birma duurden de gestadige aanvallen op de Japanse verbindingswegen en opslagplaatsen voort, mogelijk als voorbereiding van een nieuwe poging in het komende najaar om dit land aan de greep van Tojo te ontrukken.

De dagen van opzienbarende Japanse veroveringen zijn al lang voorbij en aan de stutten van het Japanse Keizerrijk wordt geknaagd. De Geallieerde oorlogvoering is in het Verre Oosten nog in een stadium van ontwikkeling en zal wel niet tot volle krachtsontplooiing komen alvorens Hitlers Europese Vesting tot gruis geslagen is.

Curaçao.

JUICIO VIERT FEEST.

Gisteren was een dag van vreugde voor Pastoor Henricus Penninx O.P. van de parochie der H. Teresia, maar ook voor de parochianen van Juicio. Reeds in de vroege Mis van 6 uur kon men aan de kleding der vrouwen, meisjes en enkele mannen merken, dat er iets biezonders te doen was. Bijna allen gingen ter Communie, om de feestdag goed te beginnen en der Heilige Teresia dank te zeggen voor al de ontvangen weldaden.

Tegen 8.30 uur heerste er een drukte in en om het erf van de kerk, door de stromen van mensen, die kwamen om de Plechtige Mis bij te wonen. De kerk was een en al bloementuin met het beeld van de Heilige Teresia temidden van de vele bloemvazen en ruikers. De kerk was geheel bezet en velen moesten achterin blijven staan. Na de Heilige Mis heerste er ook een gezellige drukte tot ver in de buurt.

Des middags 17.30 uur begaven de mensen zich weer naar de kerk om de feestdag te voltooien. Er zou een pontificaal Lof worden gehouden, maar wegens een lichte ongesteldheid van Z.H.E. Mons. P. I. Verriet O.P. moest een geringe verandering komen in het program. Pastoor Martinus van den Elsen O.P. droeg een Plechtig Lof op. Pastoor Gallé O.P. was Presbyter assistens; Pastoor Schipper O.P. en Pastoor Elie O.P. waren onderscheidenlijk Diaken en Subdiaken.

Pastoor Silvester M. Hagemans O.P. Santa Teresia's oud-Pastoor, hield de feestpreek, waarin hij zijn ouden parochianen wees op de vooruitgang van de stadswijk Juicio met omstreken gedurende deze 12½ jaar arbeid. Het is bekend hoe Pastoor Hagemans, ook al heeft hij thans de zielzorg in het verre Barber, toch nog immer met hart en ziel de ontwikkeling van zijn vroegere parochie gadeslaat.

Het meisjeskoor, onder leiding van de zusters van Habaai, zong bij dit Plechtige Lof de feestgezangen.

PROF. FAGGINGER AUER AANGEREDEN.

Gisteravond is op het Brionplein Prof. Dr. J. A. C. Fagginger Auer bij het oversteken door een auto aangereden. De bestuurder van de auto bracht Professor Fagginger Auer zelf naar het St. Elisabethsgasthuis, omdat het aanvankelijk scheen, dat een enkel gebroken was. Foto's toonden aan, dat dit niet het geval was en na door Dr. F. R. van de Stadt behandeld te zijn, kon de Professor huiswaarts keren.

De voet moet evenwel absolute rust houden. Hedenmorgen was de pijn zeer verminderd, doch het zal nog wel een 14 dagen duren vooraleer de Heer Auer weer ter been zal zijn.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Uitslag van Zondag 22 Augustus jl.: Ecuador 2 — De Ruyter 2 0—0; Suffisant — Stad 2—1; Centrum Santa Rosa — Sociaal Montagne 4—1.

ATHLETIEK.

Op Zondag 12 Setpember as. wordt de 2e selectiewedstrijd voor de kampioenschappen gehouden. A-klassers en Junioren. Nummers A-klassers 100 meter; 200 meter; 800 meter hardlopen; 4 x 100 meter estafette; hoogspringen met aanloop.

Junioren: 100 meter; 800 meter hardlopen; 4 x 100 meter estafette; hoogspringen.

Inschrijvingen tot en met 5 September 1943, Brionplein 1. Schrijft op tijd in.

ZAL DE P.A.A. CURAÇAO OOK AANDOEN?

Op het ogenblik bevindt zich te Curaçao de Heer Elton S. Silleman, Vertegenwoordiger van de Pan American Airways, West Indian Division. Het doel des Heren Sillemans bezoek is om hier met de autoriteiten te onderhandelen, teneinde toestemming te verkrijgen om Curaçao in het reisplan van zijn luchtvaartmaatschappij op te nemen.

De P.A.A. zal binnenkort een lijn openen tussen Miami enLa Guayra en wil deze via Curaçao doen lopen. Volgens het plan zullen drie vluchten heen en weer per week geschieden.

Dit is een groot voordeel voor de passagiers, die tegenwoordig dikwijls achterblijven als zij hun plaatsen moeten afstaan aan reizigers met een hogere voorrang. Ook zal meer gelegenheid bestaan voor het verzenden van brieven en paketten.

85 JONGE MEISJES IN RETRAITE

Dezer dagen geeft Pastoor Julio Henriquez een retraite in het Sint Martinesgesticht aan 85 jonge meisjes van diverse nijverheidsscholen.

STAD — SUFFISANT.

Gisteren was de tribune van het K.S.C.-terrein geheel bezet. Alle Surinamers van de stad en van Suffisant begaven zich naar bovengenoemd terrein om de voetbalwedstrijd Stad — Suffisant bij te wonen. Deze wedstrijd was zeer geanimeerd. De vurige Surinamers van de stad deden al het mogelijke om die van Suffisant te verstaan, maar het gelukte niet. De Jongens van Scherpenheuvel met hun muziekcorps luisterden de wedstrijd op. De opgewekte marsen, die ze speelden, gaven den spelers moet, en dezen deden wederzijdse aanvallen op elkanders doel. De wedstrijd kwam ten einde met 2—1 in het voordeel van Suffisant.

EXAMENS VOOR STUURLIEDEN EN MACHINISTEN.

Examen voor diploma Eerste Stuurman. Geëxamineerd 2 candidaten; herexamen 1 candidaat; geslaagd 1 candidaat t.w. de Heer A. van Oudgaarden.

Examen voor diploma Tweede Stuurman: Geëxamineerd 1 candidaat; afgewezen geen; geslaagd 1 candidaat, t.w. de Heer W. A. J. P. Valkenier.

Examen voor Diploma B als Scheepswerktuigkundige (2e gedeelte): Geëxamineerd 3 candidaten; afgewezen geen; geslaagd 3 candidaten, t.w. de Heren J. V. Buil, A. Platteel en D. Barends.

Examen voor diploma A. als Scheepswerktuigkundige: Geëxamineerd 13 candidaten; afgewezen 1 candidaat; geslaagd 12 candidaten, t.w. de Heren K. Toereppel, W.J. van Dijk, D. Roeterdink, F. N. Beudeker, J. Krab, R. A. J. Ruesink, L. van Duyn, W. A. den Ridder, C. Westera, F. Bisschop, G. J. Kriesen en J. F. J. Smits.

NEDERLAND.

„IK HEET U WELKOM...."

De Koningin heeft onderscheidingen uitgereikt aan Engelandvaarders, die onder bizonder gevaarlijke omstandigheden Nederland hebben verlaten. Zij zeide daarbij:

„Gij hebt gestreden onder de tyrannie des vijands, schouder aan schouder met uw kameraden, met enorme offers van moed en taaiheid voor het behoud van wat het hoogst en het heiligst voor ons volk is en die nu hier in Engeland zijt aangekomen om ieder op uw wijze, de strijd voor de bevrijding van ons geliefde vaderland voort te zetten — Ik heet u welkom na uw moeilijke tocht vol van zo grote gevaren en zo die lijden. Door en in u is de geest van bezet doch strijdend Nederland vertegenwoordigd en meer dan ooit, nu wij het ogenblik der bevrijding zien naderen, wensen wij door middel van u de hartklop van het nieuwe leven in Nederland te voelen.

Ik ben diep bewogen door de gedachten, die ons immer vervullen, gedachten aan het onbeschrijfelijke lijden, dat zij, die thuis gebleven zijn, hebben te doorstaan; aan onze helden en martelaren, die hun leven voor het vaderland hebben gegeven, aan allen, die voor het oorlogsgeweld vielen. Maar er is ook een sterke verbinding met dat beeld in onze geest van ontwaakte kracht en eenheid, die zich voor de tweede maal in onze historie manifesteren. En ook komt het beeld in ons op van de schepping van de toekomst, die vorm moet geven aan alles, wat uit deze eenheid en stuwende kracht wordt geboren. God geve, dat zij allen, gij en zij thuis en Ik, hiermede spoedig een aanvang zullen mogen gaan maken.

„WIJ LEVEN IN GROTE TIJDEN".

De Generale Synode der Nederlandse Gereformeerde Kerk kwam in Juni te Utrecht bijeen; naar thans blijkt uit een zojuist te Londen ontvangen exemplaar van de „Standaard". Dominee P. Ch. van de Vliet heeft er een rede gehouden, waarin hij onder andere zeide:

„Wij leven in een tijdperk, waarin het gehele rhythme des levens versneld is en wordt. Wij zien Gods donderwolken zich samenpakken boven de aarde. Wij leven in grote tijden en wij moeten daarom de dingen zo breed mogelijk zien. Dit is geen tijd voor argumenteren over de interpretatie van woorden. Wij moeten veroordelen laten varen en elkander bijstaan. Onze enige gedachte moet zijn: het belang van Christus' Kerk.

Wanneer wij niet ten opzichte van alles overeenstemmen, moeten wij wel en in ieder geval overeenstemmen ten opzichte van de heilige beginselen. Wij moeten ervoor zorgen sterk te blijven en stap achteruit te gaan. Ik hoop, dat de Generale Synode de algemene richtlijnen voor het Nederlandse Godsdienstige leven zal aangeven. Zij zal niet altijd in staat zijn ieder vraag te beantwoorden, doch zij en wij moeten sterk staan in de verdediging der Christelijke beginselen."

FRITS VAN RAALTE OVERLEDEN.

In de ouderdom van 66 jaren is in het Nieuw Israëlietisch Ziekenhuis te Amsterdam overleden de bekende litterator en paedagoog Frits van Raalte. Hij schreef paedagogische en litteraire opstellen in „Het Algemeen Handelsblad" en in „De Nieuwe Gids", „De Groene Amsterdammer" en in Paedagogische vakbladen. Voorts verschenen van zijn hand tal van boeken: „Over de waarde van het getuigenis van kinderen", „Een jonge liefde in een oude stad", „Opstellen over opvoedkunde", „Xenerriël", „Romantiek uit het kinderleven", „Chariëssa", „Een wilde lente", „Kinderen en menschen", „Opleiding voor het huwelijk". Reeds enige jaren vóór de oorlog had Frits van Raalte zich ten dele uit het actieve journalistieke leven teruggetrokken.

HET DOEL VOORBIJ GESCHOTEN.

Zelfs Anton Musserts „Nationale Dagblad" „betwijfelt of het wel een juiste maatregel der Duitsers is, om wanneer ergens door patriotten distributiekaarten zijn gestolen, daarvoor de gehele gemeenschap te doen boeten, door deze geen nieuwe distributiekaarten te verschaffen. Wij zijn het met vele maatregelen eens, doch deze schiet het doel voorbij."

BEWIJS VAN WAARDERING.

De burgemeester van Jackson heeft het gedeelte van de begraafplaats, waar 19 leerlingen van de Nederlandse militaire vliegschool begraven zijn, formeel aan Generaal L. H. van Ooyen overgedragen. Deze overdracht, waarbij goede woorden werden gewisseld, geschiedde, naar den burgemeester zeide: „Als een klein bewijs van waardering en ter herinnering van deze Nederlandse mannen, die voor de Geallieerde zaak hun leven gaven."

NIET NOG EENS.

De Australische Minister van Buitenlandse Zaken, Herbert Evatt, zeide dezer dagen:

„Een grote zon in veiligheid moet in het Zuidwestelijke gedeelte van de Stille Oceaan worden geschapen. Australië, Nederland, Portugal, Frankrijk en de Verenigde Staten van Noord-Amerika moeten daartoe samenwerken. Wij kunnen het ons niet nog eens veroorloven onwelkome aandacht te trekken van een aanvaller. Gezamenlijk voorbereid zijn is de waarborg voor veiligheid voor allen."

JONGE VLIEGER OMGEKOMEN.

Een leerling van de Nederlandse Militaire Vliegschool te Jackson, de 19-jarige te Kalidjati op Java geboren sergeant Cecil Roy van Pelt, is met zijn vliegtuig neergestort en om gekomen.

RODE KRUIS PAKKETTEN VOOR NEDERLANDSE MILITAIREN.

Het is Nederlandsen militairen, die in Duitsland worden gevangen gehouden, door goedgeloofd door middel van het Rode Kruis pakketten met tabak en sommige andere artikelen te ontvangen. Maximum: twee pakketten per maand, elk van ten hoogste 4½ pond.

POMELAA GEBOMBARDEERD.

Gisteren hebben Geallieerde bommenwerpers 27 ton bommen laten vallen op het nikkelbedrijf van Pomelaa op Celebes. Grote verwoestingen werden aangericht, ook in de haven. Twee vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten. Eveneens werden Beaco en Betano en de vijandelijke marine-vliegtuig-basis Taberfane (Aroe's) aangevallen. Drie Japanse vliegtuigen werden daar neergeschoten en vijf vaartuigen werden tot zinken gebracht. Ook het vliegveld bij Dilli (Timor) werd aangevallen. Daar ontstonden grote branden.

PORDER ONTMASKERD.

De Duitsers proberen het weer eens met een van hun bekende propaganda-„grapjes", een zogenaamde geheime en patriottische radio-uitzending. De vorige keer heette die „De Notekraker"; thans „De Porder". De uitzendingen zijn zogenaamd anti-nazie, maar achter dat masker geeft de „Porder" toch heel voorzichtige Duitse propaganda. In Londen had men het grapje onmiddellijk door en Radio-Oranje heeft gewaarschuwd.

CHAQUIB MANSOUR
en
LIDIA MORKOS
delen hun vrienden en kennissen mede dat hun voorgenomen huwelijk op 26 Augustus a.s. voltrokken zal worden.
Geen receptie
Toekomstig adres:
Jan Helenus Fergusonstraat 18
Monte — Bello

KRIJGSLIEDEN BELOOND.

Hare Majesteit de Koningin heeft het bronzen kruis met eervolle vermelding verleend aan den Commandant van een Nederlandse duikboot, die ondanks het feit dat zijn duikboot niet zeewaardig meer was, door de Japanse blokkade heenbrak, de vijandelijke landingsvloot aanviel en zijn duikboot naar Soerabaia bracht. Zeven andere leden der bemanning kregen eveneens het bronzen kruis.

Aan 29 officieren en manschappen van mijnenvegers, die met grote zeemanskunde hun vaartuigen van Nederlands Indië naar Australië wisten te brengen, zodat zij voor de Koninklijke Marine gespaard bleven, werden eveneens oorlogsonderscheidingen uitgereikt.

HULDIGING VAN PATER VICARIUS OP JANWÉ.

Door de parochie van Janwé werd gisteren op plechtige wijze Pater Vicarius Antoninus van de Veen Zeppenfeldt O.P., die op 15 Augustus jongstleden zijn 25-jarig Priesterschap herdacht, gehuldigd. De Jubilaris, die de eerste Pastoor van deze parochie was, vierde zelf het Heilig Misoffer in de kerk van het Heilig Hart, geassisteerd door de Paters Philippus Offermans O.P. en Paulus D. Grove O.P. Het koor zong op voortreffelijke wijze.

Na de H. Mis had in het prieeltje tussen de kerk en de pastorie de aanbieding plaats van een cadeau — een bureaulamp — door de parochianen aan den hogen feesteling. Het meisje Bertha Laker, de eerste dopelinge van de parochie, hield hierbij een aardige toespraak in het Papiaments om den vroegeren Pastoor dank te zeggen voor hetgeen hij hier had tot stand gebracht. Bewogen dankte Pater Vicarius voor de goede wensen, waarna hij nog door de aanwezigen bezongen werd.

Buitenland.

„TWEE JAAR GELEDEN".

Augustus 1941.

23. Berlijn deelt mede, dat Dniepropetrovsk door de Duitsers genomen is. Maarschalk Vorosjilov doet een tweede beroep op de burgers van Leningrad om hun stad te verdedigen, die zich „in verschrikkelijk gevaar" bevindt.

Maarschalk Pétain stelt militaire gerechtshoven in om de sabotage in Frankrijk tegen te gaan. Deze gerechtshoven kunnen de doodstraf opleggen. De Hertog van Kent brengt een bezoek aan President Roosevelt.

De Britten bombarderen Tripoli in Afrika:

24. De Duitsers veroveren Luga op weg naar Leningrad.

25. Iran, dat weigerde de Duitsers, die werkzaam zijn in de oliebedrijven en aan de spoorwegen, uit het land te zetten, wordt door de Russen en de Britten aan twee kanten aangevallen.

Rusland deelt mede, dat Novgorod na zware strijd in handen van den vijand is achtergelaten.

26. De Duitsers veroveren in Iran de havenstad Bandar Masjur en het oliecentrum Abadan.

27. De hoofdstad van Estland, Talinin, aan de Golf van Finland wordt door de Finnen en Duitsers in brand gestoken.

Het cabinet van Iran treedt af. De Britten en Russen trekken steeds dieper het land binnen.

Zaporozke aan de beneden Dnjepr wordt veroverd en de spoorlijn Leningrad — Moskou wordt doorgesneden.

29. Tot slot van een vijfdaagse bespreking tussen Hitler en Mussolini verklaren beide dictators, „dat bij beide volken en leiders het onveranderlijk besluit vaststaat, dat de oorlog zal worden voort gezet totdat de oorlog tot een glorieus einde gebracht is. De nieuwe Europese orde, die er na deze overwinning ontstaan zal, zal in zover het mogelijk is alle oorzaken wegnemen, die geleid hebben tot de Europese oorlogen. De vernietiging van het Bolsjewistische gevaar en van de plutocratische uitbuiting zal de mogelijkheid scheppen van een vruchtdragende, vreedzame en harmonieuze samenwerking tussen alle volken van het Europese vasteland.

Talinin, de hoofdstad van Estland, wordt veroverd door de Duitsers en ook Peldiski, een stad aan de Baltische Zee.

BRAZILIË EEN JAAR IN OORLOG.

Henry W. Bagley seint uit Londen: De Braziliaanse Ambassadeur José Moniz de Aragao zeide in een radiorede ter gelegenheid van het feit, dat Brazilië een jaar geleden in oorlog ging, dat Brazilië een leger van 300.000 man heeft en een expeditie-leger, dat gereed is in het buitenland te vechten. In een toespraak tot het Britse volk, welke op een plaat was vastgelegd, verklaarde Moniz de Aragao: „Het Braziliaanse leger heeft 300.000 man, die volledig uitgerust en geoefend zijn terwijl nog duizenden manschappen worden opgeroepen. De taak van dit leger is tot nu toe geweest om Brazilië's grote gebied te bewaken. Een expeditie-leger wacht op orders van het Geallieerde Hoofdcommando om naar het slagfront te gaan."

De Ambassadeur ging de verschillende stappen na, welke Brazilië in oorlog hebben gebracht en wees op de strategische positie van het land. „Het gevaar, dat ons land bedreigde, is duidelijk", zeide hij. „Het was van Dakar — toen onder Vichy-bewind — dat Hitler ons werelddeel wilde invaderen. Natal is vandaag een der meest belangrijke luchtbases ter wereld. Van daar gaat een eindeloze stroom vliegtuigen en allerlei voorraden rechtstreeks naar de Afrikaanse en Europese slagvelden." De spreker besloot: „Gelijk in de vorige oorlog zullen wij aan de zijde der Geallieerde landen vechten voor de volledige overwinning, welke de vrijheid der volken zal verzekeren, gelijk vastgesteld in het Atlantische handvest" (Londen, (AP) 22.8).

BELGISCHE REGERING KOOPT SCHEPEN.

De Belgische Regering heeft bezit genomen van de twee jongste schepen die zij aangekocht heeft bij de Britse Regering om de verliezen goed te maken welke haar koopvaardij in de loop van 1941—1942 geleden heeft.

Toen dezer schepen, de „Belgian Trader", dat in het Verenigd-Koninkrijk werd gebouwd, werd, in een haven in het Noord-Westen van Groot-Brittannië, met de gebruikelijke formaliteiten aan Marcel Rueff, directeur van de Koopvaardij, overgedragen in aanwezigheid van den consul van België, de plaatselijke overheden en den vertegenwoordiger van het Ministry of War Transport.

Nadat de verwisseling der vlaggen had plaatsgehad, hield Rueff, een korte toespraak waarin hij verklaarde: „De officier en de zeelieden van de Belgische Koopvaardij, evenals al zijn landgenoten, zijn er fier op dat zij de gevaren van de moeilijke tijden die wij thans beleven kunnen delen met hun bondgenoten van de Britse Koopvaardij, en ik ben er van overtuigd hun aller tolk te zijn wanneer ik u zeg, dat zij vastbesloten zijn tot de eindzege voort te strijden."

Het andere schip, de „Belgian Veteran", werd in de V. St. van Amerika gebouwd. Het werd in een haven aan de Noord-Oostelijke kust overgemaakt aan G. Dufour, van de „Agence Maritime" Internationale", die het in afwezigheid van N. Rueff, officieel in bezit nam. In zijn dankrede verklaarde hij dat het de eerste maal was dat de Belgische Regering een in de Verenigde Staten gebouwd schip in ontvangst nam, en dat dit feit kon beschouwd worden als „een symbool van de samenwerking onder de Verenigde Volken welke het zal mogelijk maken de oorlog tot aan de uiteindelijke zegepraal voort te zetten".

PRIESTERS TERECHT GESTELD.

Wanneer een 69 jarig Belgisch priester door de Gestapo werd gefolterd, die hem de vraag stelde of hij dikwijls Britse vliegers had geholpen, antwoordde hij: „De christelijke liefdadigheid verplicht mij gastvrijheid te verlenen zelfs indien ik er zou door lijden". Deze priester, Pastoor Cordonnier te Henri-Chappelle, in het diocees van Duik, werd in de loop van 1942 aangehouden om vlieger van de Raf, onderdak te hebben verleend en hun ontvluchting te hebben vergemakkelijkt. Het sluikblad „La Libre Belgique" meldt dat hij ter dood veroordeeld en terechtgesteld werd.

FRANS BELGISCHE GRENS.

Door de Duitsers werden nieuwe voorschriften afgekondigd in verband met het overschrijden der Frans-Belgische grens. Om zich voortaan van het ene bezette gebied naar het andere te begeven, moet men drager zijn van een vrijgeleide en van een eenzelvigheidskaart die van een Franse en een Belgische viesum voorzien zijn.

COLOMBIAANSE FOLKLORE.

Het onderzoekingswerk van Pater Marcellino de Castellivi O.F.M. Cap. betreffende de talen, gewoonten en zeden van de Colombiaanse stammen in het gebied van de Amazone-rivier werd besproken in een artikel in de „Revista Javeriana" te Bogotá door Pater José Rafael Arboleda S.J.

Pater Castellivi werkt vooral te Sibundoy in Colombia en hij heeft zich gespecialiseerd in de stammen die de streken van de Putumayo, de Caqueta en Amazone bewonen. Pater Arboleda concludeert, dat het werk, dat door Castellivi tot stand gebracht is „een demonstratie is van het omvattingsvermogen dat de Kerk, de moeder der Westerse beschaving, toont voor alle culturele problemen, waar die ook gevonden worden" (Bogotá, ncwc, 13.8).

BARBAARSHEID DER DUITSE TROEPEN.

De Poolse Pers deelt mede, dat twee maanden geleden enkele Poolse vrouwen en kinderen, die voor het beeld van O.L.V. aan het bidden waren, omsingeld werden door gemechaniseerde troepen, die zonder reden begonnen te schieten. Het gevolg hiervan was, dat er negen doden vielen en vele gewonden.

Deze moordpartij had plaats in de omgeving van het dorp Duniny Kieleckie. De Poolse vrouwen en kinderen volgden de eeuwenoude gewoonte van de Polen, om gedurende de maand Mei samen te komen bidden voor de relequieënkastje van de Heilige Maagd.

AARTSBISSCHOP RIO DE JANEIRO.

In de vacature ontstaan door het overlijden van Zijne Eminentie Cardinaal Leme da Silveira Cintra op 17 October 1942 is thans voorzien. Tot opvolger op de Stoel van Rio de Janeiro is benoemd Zijne Hoogwaardige Excellentie, Mgr. Jayme de Barros Camara, voorheen aartsbisschop van Belem do Para.

CANADEES MINISTER PRIJST MISSIEWERK.

Minister Leo Brown van het Departement van Kolonisatie te Quebec, heeft in een toespraak lof gezwaaid aan de missie en in het biezonder haar aandeel geprezen in hetgeen met de kolonisatie in verband staat. Minister Brown zeide, dat hij ook namens Premier Adelard Godbout sprak en dat ook de Premier hoge waardering had voor hetgeen de missie overal in het belang der kolonisatie deed. In 1945 zal een boek worden uitgegeven, waarin het werk dat door verschillende organisaties in het belang der kolonisatie is gedaan, zal worden nagegaan.

KRUIS VAN CARDINAAL WISEMAN GEBRUIKT.

Het processiekruis, dat 100 jaar geleden voor Cardinaal Wiseman werd uitgedragen toen hij zijn kerk van den H. Johannes den Evangelist opende te Islington, is enkele weken geleden weer gebruikt bij het eerste eeuwfeest. Merkwaardig is het, dat in deze 100 jaar de kerk slechts 5 pastoors heeft gehad. De parochie werd gesticht door Bisschop Griffiths, Apostolisch Vicarius van Londen voor de invoering van de Westminsterse hiërarchie in 1850.

DE KERK IN HAITI.

Z.H.E. Mgr. Louis Collignon, Bisschop van Les Cayes (Haïti) is de eerste Noordamerikaan, die zulk een plaats bekleedt. De Bisschop is eerst 7 maanden geleden te Les Cayes aangekomen en de eerste rapporten over zijn werk prijzen hetgeen tot stand werd gebracht. Vooral op medisch gebied heeft de Bisschop veel ter hand genomen. In Juni en Juli zijn bovendien nog meer priesters aangekomen en in September zullen nog 8 Canadese zusters komen, samen met 7 Broeders.

OP LEEFTIJD GEVORMD.

De hoogwaardige Aartsbisschop van New Orleans (Mgr. Joseph F. Rummel) heeft dezer dagen in een klas van 100 candidaten voor het H. Vormsel ook een candidaat van 92 jaar gehad.

DIRECTEUR-GENERAAL VAN U.S.A.-POST HOUDT VOET BIJ STUK.

Enige tijd geleden is er sprake geweest, tot in het Congres toe, over een weigering van den Directeur-generaal der U.S.A.-posterijen, den Heer Frank C. Walker, om onbehoorlijke tijdschriften e.d. te verzenden. **Tegen het besluit van Walker is nogal verzet gerezen en thans heeft Walker in het Postal Bulletin de volgende mededeling gedaan omtrent wat door de post wel of niet verzonden zal worden: „Er is de laatste tijd nogal discussie geweest in het Congres en in de pers over het privelege van 2e klas-recht.**

De positie van de posterijen is evenwel zo, dat bepaald wordt, dat de directeur-generaal de verantwoordelijkheid draagt van hetgeen er verzonden wordt en wat niet verzonden wordt. Zolang deze verantwoordelijkheid bestaat is er geen sprake voor critiek."

Walker handhaafde zijn standpunt **geen** onbehoorlijke tijdschriften **te** verzenden (Washington, ncwc, 22.8).

„Spreekt niet over schepen".

Wij lezen in „De Kaapsche Molen" het volgende stuk, dat ook voor hier van belang is, daar er nog te vaak gezondigd wordt in dit opzicht.

Het officiële bericht, dat het 9de contingent veilig zijn bestemming heeft bereikt, is voor velen een grote gerust-stelling en voldoening.

Hoe vaak werden gedurende de laatste weken wederom de valse geruchten verspreid, dat de boot waarmede onze mannen reisden, getorpedeerd is. De één baseerde zijn inlichtingen op het betrouwbare Zeesen, de ander had het uit een betrouwbare bron gehoord. Gelukkig worden zelden deze boze tongen in hun beweringen in het gelijk gesteld; anders zou men nog meer waarde gaan hechten aan hun mededelingen.

Niet alle verspreiders van deze geruchten beogen hiermede een kwade bedoeling; integendeel, zij zijn vaak zeer begaan over de nieuw opgevangen berichten, welke zij niettemin als geloofwaardig accepteren.

Wij weten dat er helaas nog altoos veel schepen hun bestemming niet bereiken en juist daarom omvat het verspreiden van loze geruchten zoveel gevaar. Indien elkeen zich voorneemt, welk gerucht het ook moge zijn, niet verder te verspreiden en de overbrengers aan de autoriteiten bekend maken, dan zal de lust daartoe wel verslappen.

Dergelijke handlangers-diensten hebben reeds vele gezinnen angstige dagen bezorgd en indien de schuldigen zouden weten hoeveel leed hiermede berokkend is, dan hadden zij wellicht hun liefhebberij van nieuws-rapporteurs, achterwege gelaten.

In de couranten, bioscopen, reclameplaten en over de radio wordt dag in en uit, het publiek ingeprent „Spreekt niet over schepen". Wij begrijpen allen de strekking van dit dringende verzoek; niettemin gaan velen gemoedelijk voort, deze ernstige waarschuwing in het belang voor degenen, die voor ons het gevaarlijke werk verrichten, te saboteren.

Helaas wordt deze grove onachtzaamheid niet alleen bedreven door hen die rustig en veilig thuis blijven. De mede-schuldigen zijn ook in vele gevallen onder de opvarenden te vinden, zowel bij de marine als koopvaardij, zij het dan ook, dat het niet als zodanig bedoelt wordt.

Het huiselijk verkeer, hetgeen zo veelvuldig aan opvarenden wordt aangeboden nadat zij aan wal zijn, leidt er eveneens toe, dat er veel met elkaar wordt gepraat; en vertellingen van het wedervaren van den zeeman in de nieuwe vriendenkring, vindt gewoonlijk een gewillig oor.

Of hij hierbij steeds de grens weet te trekken wat van zijn opgedane ondervindingen etc. geheim moet blijven, valt moeilijk na te gaan. En wanneer daarna het vertrek nadert wordt somtijds de nieuw gesloten vriendschap besloten met een afscheidsavond. Men maakt het elkaar zo aangenaam mogelijk in de uren van gezellig samenzijn, worden confidenties toevertrouwd, welke later bij nuchter overdenken, wellicht onvermeld hadden moeten blijven.

Men draagt den zeeman een goed hart toe: men tracht zoveel in zijn vermogen ligt hem aangename uren te bezorgen gedurende de tijd, die hij aan wal blijft. De zeeman zelf behoort over het algemeen tot een gulhartig type; hij houdt zich niet liever bezig met de kleinzieligheden van den stadsmens en het ligt in zijn aard, vriendschap met open vriendschap te beantwoorden.

Dit laatste nu, is in een tijd van oorlog, wanneer de ommeedogenloze vijand op de loer ligt zo gevaarlijk, als men zich niet met onbekenden, die zich vrienden tonen, vertrouwelijk te praten.

Er zijn zelfs onder de gastvrouwen en gastheren, die deze ongereserveerde vriendschap niet verdienen; er zijn er die voor een ánder doel belang stellen in datgene wat voor hun mentaliteit en oren ongeschikt is. Voor deze groep vermeende vrienden behoort onze zeeman te waken en vooral voor die vrienden, welke in café's en bars worden aangetroffen. Daar worden gedurende de borrel aan onbekenden mededelingen toevertrouwd, die vaak honderden het leven hebben gekost.

De ondervinding heeft aangetoond, dat niet volledig bereikt kon worden om het publiek, nòch den zeeman het zwijgen op te leggen over het verkeer van „schepen. Het motto „spreekt niet over schepen" is reeds zo versleten, dat de gewone regelmatige waarschuwingen langzamerhand hun praeventieve waarde verloren schijnen te hebben.

In de maatschappij heeft men aan vele wetten te gehoorzamen en sedert de oorlog zijn er honderdtallen aan toegevoegd en men vraagt zich af, waarom het verspreiden van geruchten over schepen ook niet onder strafbare feiten worden gesteld; wellicht zou hiermede onder beide groepen het onverantwoordelijk geklets beperking kunnen worden opgelegd.

In graphische voorstellingen wordt op zeer sprekende wijze getracht, het gevaar, verbonden om over schepen te praten, onder de aandacht van het publiek en opvarenden te brengen.

Een goed gedocumenteerde film op dit gebied is voor zover mij bekend, nog niet vertoond. Wellicht ware op deze wijze zeeman en publiek nog meer de reateit vlan het gevaar van den loerenden vijand bij te brengen. Vertoont zo'n film wanneer de opvarenden de haven binnen lopen, en opnieuw enkele dagen voor hun vertrek. Vertoont zo'n film — nu en dan met nieuwe voorbeelden, ontleent uit droevige ondervinding — ook regelmatig aan het publiek.

Misschien dat mede op deze wijze in woord en beeld, het als een misdaad gevoeld zal worden, om over het scheepverkeer te praten.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Meer dan 60 Japanse bommenwerpers zwermden de Chinese provincie Szechwan binnen in twee golven, waarvan één objecten in de nabijheid van Tsjungking aanviel en de andere Wanhsien bombardeerde, een belangrijk handelscentrum aan de Jangtse op 210 kilometer ten Noord-Oosten van de hoofdstad. Het gedempte geluid der ontploffingen kon in Tsjungking gehoord worden, doch de hoofdstad zelf bleef onaangeroerd.

— Bijna twee uren lang staken grote formaties van Geallieerde vliegtuigen hedenmorgen de Straat van Dover over in de richting van Frankrijk. Er waren vele middelzware bommenwerpers onder.

Spitfires van de Raf trokken heden in groten getale uit nadat Mitchells de rangeerterreinen te St.-Omer hadden aangevallen.

— Radio-Tokio zeide in een bekendmaking, welke niet bevestigd werd door het Hoofdkwartier van Generaal MacArthur, dat een Noordamerikaanse landingspoging op het eiland Kolombangara door de Japanners werd afgeslagen. De landingspoging zou volgens Tokio zijn ondernomen door ongeveer 15 schuiten en torpedeboten. Vele Noordamerikaanse schuiten zouden door de Japanse verdedigers tot zinken zijn gebracht.

— Twee fabrieken zijn tijdens het weekeinde in Denemarken opgeblazen, niettegenstaande de oproep van Koning Christiaan en de Regering om de Duitse werkzaamheden niet te saboteren. Een van de fabrieken bevond zich in Kopenhagen; de andere in Frederiksberg. Het nieuws werd door het Zweedse blad „Svenska Dagbladet" medegedeeld. Ook wordt gezegd, dat de sabotage tegen het Duitse vervoer van troepen en voorraden in Noorwegen voortduurt.

— Russische vliegtuigen hebben Helsinki, de Finse hoofdstad, in de afgelopen nacht voor de tweede achtereenvolgende maal aangevallen.

— Een militaire waarnemer in Londen zeide, dat de val van Charkov „buitengewoon goed en belangrijk nieuws" is. Hierdoor wordt de mogelijkheid geschapen, dat de Duitsers uit de Donetsbekken, het burgehoofd in de Kuban en de Krim.

BEGROTING 1943.

De Bedrijfsboer.

Vraag: Bij missive dd. 21 Maart 1942 No. 1202 werd o.a. aan de Staten bericht, dat in de instructie van den bedrijfsboer een artikel zou worden opgenomen, luidende: „De bedrijfsboer zal de veehouders op het eiland Curaçao regelmatig bezoeken en hen waar nodig van voorlichting dienen". Deze bepaling wordt echter niet teruggevonden in de instructie vastgesteld bij gouvernements-beschikking dd. 25 April 1942 No. 2535. De bepaling van art. 5, dat de bedrijfsboer desgevraagd gelijke hulp en voorlichting zal geven aan houders van andere boerenbedrijven, mits dezen hem de kosten van vervoer naar en van hun bedrijf vergoeden, werd niet voldoende geacht. Men wilde den bedrijfsboer niet op kosten jagen, maar wil men de veeteelt bevorderen, dan zal hij de veehouders ook regelmatig moeten bezoeken. Desnoods ware hem daarvoor een vergoeding van gouvernementswege te geven.

Antwoord: Door het instellen van het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij komt de bedrijfsboer te ressorteren onder dit Departement en zal de bestaande instructie van dezen ambtenaar in ieder geval gewijzigd moeten worden. De Gouverneur wil niet vooruit lopen op de te treffen maatregelen, maar wil de toezegging doen, dat met de gemaakte opmerkingen rekening zal worden gehouden.

Opgebracht is een bedrag van ƒ 900.- wegens vergoeding voor de vele werkzaamheden, die de marktmeester in het belang van de landbouw verricht.

Vraag: De ontvangsten rechtvaardigen blijkbaar de exploitatie van gouvernements-plantages op Curaçao niet. Betoogd werd, dat deze exploitatie ten minste zo zou moeten kunnen geschieden, dat de kosten gedekt worden. Het werd een groot bezwaar geacht, dat de gouvernements-groentetuin zo ver van de stad ligt. Het dure vervoer maakt dat de onkosten meer bedragen dan de producten waard zijn. Men zou er dan ook de voorkeur aan geven aan gegadigden voorschotten te geven om zelf groente te kweken.

Het exploiteren van een gouvernements-plantage op St. Eustatius werd niet noodzakelijk geacht, zelfs ongewenst.

Als men er een proeftuin heeft, dan behoeft daarnaast niet ook nog een plantage te worden gedreven. Op het ogenblik kan men zelfs niet de producten kwijt, wegens gebrek aan scheepsverbinding.

Antwoord: De Gouverneur kan zich niet verenigen met de mening der Afdelingen over de Gouvernementsgroentetuin. Niet uit het oog moet worden verloren, dat een groot deel der gedane uitgaven als kapitaal-uitgaven moeten worden aangemerkt. Er worden reeds lang betrekkelijk veel voorschotten verleend aan groentenkwekers voor het graven van putten, aankoop van windmolens, aanleg van irrigatiewerken, enz.

Het oefenen van landbouw op St. Eustatius voor rekening van het Gouvernement diende als stimulans om particulieren op te wekken zich op katoencultuur toe te leggen. De Gouverneur kan zich in het algemeen verenigen met de zienswijze der afdelingen inzake eigen exploitatie. Deze aangelegenheid zal de volle aandacht hebben van den Directeur van het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij, die juist de Bovenwindse eilanden bezocht heeft en daarvoor zal rapporteren.

Steun aan de Landbouw.

Vraag: Het werd niet nodig geacht om landbouwbenodigdheden en materieel beneden kostprijs in de landbouwers te verschaffen, wel tegen kostprijs, b.v. materieel benodigd voor het maken van gemetselde omrandingen op de putten, en windmolens.

Liever dan het geven van tegemoetkomingen aan landbouwers voor de aankoop van materialen en benodigdheden zou men voorschotten met dat doel aan ze geven. Is dit wellicht de bedoeling?

Antwoord: Het ligt inderdaad in de bedoeling aan den kleinen man zoveel mogelijk voorschotten te verlenen voor werken ten behoeve van de landbouw, indien redelijkerwijze verwacht kan worden, dat resultaten te verkrijgen zijn. Bij deze toelichting werd te veel nadruk gelegd op het verschaffen van materialen beneden kostprijs. Dit zal zich wel kunnen voordoen in een bijzonder geval, maar zulks zal geen regel zijn.

Hoe staat het met de Melkcentrale.

Vraag: Men ontving gaarne mededeling hoe het met de Melkcentrale gaat. Heeft het Bestuur bereids een onderzoek in dit bedrijf doen instellen?

Antwoord: Met betrekking tot de Melkcentrale kan de Gouverneur de mededeling doen, dat de Directeur van het Departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij in overleg met het Bestuur van de Landbouw Vereniging, een commissie heeft gevormd, bestaande uit den Districtmeester, den Landbouwkundige en zichzelf, om een onderzoek in te stellen. Een voorlopig verslag van de bevindingen, met aanwijzingen tot verbetering van enkele toestanden, werd aan het Bestuur dezer Vereniging bereids aangeboden. Het Bestuur van de Vereniging is ook doordrongen van de noodzakelijkheid der voorgestelde maatregelen en heeft reeds geld beschikbaar tot verbetering van het bedrijf. Een programma van beginselen, waaraan een regeling van het toezicht van Gouvernementswege op dit bedrijf en de exploitatie en de uitbreiding ervan moeten voldoen, is in bewerking.

Te zijner tijd zal aan de Staten een volledig verslag worden aangeboden over de stand van zaken.

Arbeidsbeurs gevraagd.

Vraag: De afdelingen deden uitkomen verblijd te zijn door de mededeling, dat eindelijk een aanvang is gemaakt met het aanleggen van de verschillende statistieken. Kan het Bestuur bereids mededelen, wanneer de diverse gegevens ongeveer tegemoet gezien kunnen worden?

Enkele leden zouden gaarne zien, dat de afdeling Sociale Zaken uitgebreid werd met een arbeidsbeurs en een arbeidsbureau. Vooral aan de laatste bestaat huns inziens meer en meer behoefte. Hieronder te verstaan een instelling zoals die elders bestaat als uitvloeisel van internationale conventies; een instantie, die waakt voor de belangen van de arbeiders, en waarin alle bemoeiingen van de afdeling Sociale Zaken, die deze materie raken, kunnen worden gecentraliseerd.

Deze leden zouden op prijs stellen het aantal veroordelingen welke hebben plaats gehad wegens het wegblijven van arbeiders in verplichte bedrijven, te mogen vernemen en de motieven, die geleid hebben tot overtreding van het besluit.

Antwoord: De publicatie van verschillende statistieken kan binnenkort worden tegemoetgezien; wat de Gouverneur ontving, heeft hij bereids aan de Staten toegezonden.

Hoewel arbeidsbemiddeling reeds enige jaren deel uitmaakt van de Dienst voor Sociale Zaken, kan met het voorstel, om deze Dienst uit te breiden met een arbeidsbeurs en een arbeidsbureau accoord worden gegaan. Deze materie is bereids in studie bij het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken.

Het aantal veroordelingen wegens het wegblijven van arbeiders in verplichte bedrijven bedraagt sedert de inwerkingtreding van het Besluit 172. In de meeste gevallen werd, in verband met de mogelijkheid om elders meer te kunnen verdienen, getracht langs niet legale weg, door op eigen gezag de werkzaamheden neer te leggen, ontslag te verkrijgen.

De controleurs van Sociale Zaken.

Vraag: Gevraagd werd, welke de opdracht is van de 4 controleurs van sociale zaken op Curaçao en de 2 op Aruba. Deze aantallen werden nogal hoog geacht.

Antwoord: Op Curaçao zijn drie personen aangesteld als controleur bij de dienst voor Sociale Zaken. Een hiervan is momenteel niet als zodanig werkzaam, doch is tijdelijk bij de Afdeling Voedselvoorziening van de Crisisdienst ingedeeld. Voorts is er nog een tewerkgestelde, belast met de werkzaamheden van controleur. Op Aruba is één controleur werkzaam. Deze controleurs hebben tot taak de naleving te controleren op de bestaande sociale regelingen, zoals Ongevallen- en Ziekteregeling en Werktijdenregelingen voor Winkel- en Kantoorpersoneel. Voorts het verzamelen van gegevens omtrent arbeiders-aantallen in de verschillende bedrijven, het onderzoek van arbeids-geschillen, het behandelen van ontslag-aanvragen van arbeiders die verplichte arbeid verrichten en tenslotte het verrichten van administratieve werkzaamheden in verband met het bovenstaande.

De uitgaven van de ziekteregeling 1936.

Vraag: De uitgaven verbonden aan de „Ziekteregeling 1936" worden geraamd op ƒ 75.000.— en de inkomsten op ƒ 63.825.—; een tekort dus. Waar er indertijd van de zijde van de Staten uitdrukkelijk op is gewezen, dat de lasten uit deze regeling voortvloeiende geen schadepost zouden dienen te worden, zou men willen vragen welke redenen het Bestuur er toe geleid hebben de premies voor verzekering bij het Gouvernement niet lang geleden te verlagen.

Antwoord: De uitgaven en inkomsten verbonden aan de „Ziekteregeling" werden oorspronkelijk beide gesteld op ƒ 100.000.—. Met deze cijfers was rekening gehouden met een voorgenomen uitbreiding van genoemde regeling, welke echter nog in studie is. Voor het jaar 1943 zullen de inkomsten ƒ 61.800.— bedragen. Daar de uitgaven de inkomsten niet overtreffen, kan de post van ƒ 75.000.— verlaagd worden en gebracht op ƒ 58.000.—. De premiën werden geleidelijk verlaagd van ƒ 2.20 per arbeider per maand in 1941, tot ƒ 1.70 in 1942 en ƒ 1.60 in 1943.

Over ziekteverzekering.

Vraag: Algemeen wilde men bepleiten het daarheen te leiden, dat voor de in dit artikel bedoelde zorg in de toekomst de vorm van ziekteverzekering gekozen wordt. Dit systeem kwam nl. veel beter voor. Daardoor zou immers den mensen geleerd worden, dat zij van hun verdiensten wat op zij moeten zetten voor de toekomst. Van het systeem van ziekteverzekering gaat dus een opvoedende kracht uit.

Gevraagd werd of de vreemdelingen en hun gezinnen in Curaçao in voorkomende gevallen ook op Overheidskosten medische behandeling en verpleging genieten.

Een lid zou gaarne vernemen hoeveel kaarten voor kosteloze geneeskundige behandeling zijn uitgegeven voor personen wonende in het 3de en in het 4de district op Aruba onderscheidenlijk en hoeveel patiënten door den dokter van Sabaneta zijn behandeld gedurende de eerste zes maanden van dit jaar.

Antwoord: Het bestaande systeem is bedoeld als een soort ziekteverzekering. Men is in de gelegenheid door het kopen van een kaart zich het recht te verwerven van gratis behandeling en indien nodig verpleging. Voor minvermogenden bestaat gelegenheid kaarten te kopen voor het bedrag van ƒ 2.50 en, bedoeld als van opvoedende kracht is de maatregel, dat men, zo deze kaarten in de maanden Juni en December worden gekocht, slechts ƒ 1.50 heeft te betalen.

Medische behandeling en verpleging op gouvernementskosten van vreemdelingen en hun gezinnen komt slechts bij hoge uitzondering voor. Elk geval beoordeelt de Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst afzonderlijk.

Door den gouvernements-geneeskundige in het 4de district op Aruba werden gedurende de eerste zes maanden van 1943 tweehonderd zeven en veertig patiënten behandeld met 720 consulten.

Gedurende het eerste halfjaar 1943 werden 118 kaarten, rechtgevende op kosteloze geneeskundige behandeling, afgegeven in het derde district op Aruba en 122 in het vierde district.

Hoeveel zaken van Prijsopdrijving werden berecht.

Vraag: Naar aanleiding van de posten voor bezoldiging van 2 controleurs op Curaçao en 2 op Aruba, gaf men te kennen het op prijs te zullen stellen te vernemen hoeveel zaken van prijsopdrijving tot nu toe berecht zijn.

Antwoord: Opgemerkt moge worden, dat op Aruba nog geen controleurs voor de Economische Dienst zijn aangesteld. Tot op heden werden nog geen zaken van prijsopdrijving berecht. Aan de bestaande prijsopdrijvingsregeling kleven verschillende technische bezwaren. Inmiddels is een geheel nieuwe landsverordening, deze materie betreffende, zover gevorderd, dat deze binnenkort bij de Staten zal worden ingediend. Nadat deze het Publicatieblad zal hebben bereikt, zal tegen prijsopdrijving krachtig kunnen worden opgetreden.

„Economische Berichten".

De Gouverneur achtte het in het belang van de handelsvoorlichting noodzakelijk over te gaan tot de uitgifte van een periodiek op het gebied van economische voorlichting. De kosten aan deze uitgifte verbonden, bedragen per jaar:

a. drukkosten	ƒ 3.300.—
b. porti	" 1.000.—
c. salaris redacteur	" 1.200.—
totaal	ƒ 5.500.—

Het blad wordt gratis verspreid onder geselecteerde handelsadressen in het Staatsdeel, enkele instanties in Suriname, New York, Melbourne en Londen, zomede aan de plaatselijke pers. De oplage bedraagt 1000 exemplaren. Het ligt in de bedoeling twintig nummers per jaar uit te geven.

Wij ontvingen.

Onder een ietwat sensationele titel, die wellicht nodig is om het boek in de Verenigde Staten verkoopbaar te maken, is een ongepubliceerd werk van den Fransen essayist **André Maurois** (pseudoniem voor André Herzog) verschenen. Cinq visages de l'amour (Didier, New York, $ 1.50). Het boek is uitsluitend in het Frans verkrijgbaar en het aardige van de Noordamerikaanse uitgevers van Franse boeken — hun aantal groeit steeds — is, dat zij ook een soort Frans cachet aan hun uitgaven weten te geven, door de boekomslagen, zoals die in Frankrijk gebruikt werden, na te bootsen, de boeken niet in te binden en ook niet het kolossale formaat van Noordamerikaanse boeken te nemen: boeken waar men apart voor moet gaan zitten om ze te lezen. Het gevolg is, dat de Franse boeken, uitgegeven in de Verenigde Staten, goedkoper zijn dan die welke in het Noordamerikaans geschreven zijn, ook al benaderen zij de prijzen van die in Frankrijk uitgegeven boeken bij lange na niet. Dat zicht de nabootsing ook daarin openbare!

Dit boek is een studie van de liefde zoals die in de Franse letterkunde naar voren treedt. Allereerst staat de schrijver stil bij enkele werken die hierover in de oudheid verschenen zijn, o.a. de Ars amandi van Ovidius („n'était guère qu'un manuel de cynisme"), om tenslotte bij de 12e en 13e eeuw te belanden, de tijd van de troubadours, later de ridderromans. Inmiddels heeft zich een verandering voltrokken. Was het huwelijk in de oudheid slechts een nuttigheidscontract, hewelk den mens geen enkele verplichting tot trouw oplegde (bepaalde kringen op Curaçao zijn tot dit peil al weer afgedaald, getuigen de aantallen echtscheidingen binnen een jaar na huwelijkssluiting), het christelijk huwelijk was hiervan juist het tegendeel.

Het conflict tussen beide — op zekere tijd immers ging men van het ene standpunt naar het andere over — vindt een spiegel in de letterkunde. De riddertijd en de renaissance worden weer gevolgd door de tijd van het staatstotalitarisme in de persoon van Lodewijk XIV, welke het duel — uiting van ridderliefde — deed verdwijnen. Tussen 1549 en 1607 verloren nog 7000 edelen het leven in het duel. Gedurende de minderjarigheid van Lodewijk XIV (1643 — 1661) nog 4000!

In het bizonder wordt dan tenslotte nagegaan: **Princesse de Clèves**, roman van Madame de la Fayette (1678), **Julie** of **La Nouvelle Heloïse** van J. J. Rousseau (1761), de boeken van Stendhal (pseudoniem voor Henri Beyle ± 1842), **Madame Bovary** van G. Flaubert (1857) en de boeken van Marcel Proust (± 1922).

Zoals men ziet heeft Maurois een viiftal schrijvers genomen, die elk vertegenwoordigd voor een bepaalde school genoemd kunnen worden, welke dan in een bepaald tijdvak domineerde.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Ma., 23 Aug.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 832.

Shipping & Supplies: Gruter, tel. 455, Hotel CPIM.

Scheepvaart Afdeling: Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468 en De Boer, tel. 234.

Comité „Nederland": Lezing over „Materie" (moleculen en atomen): Gevolg gevend aan een door velen gedaan verzoek, zal de Heer Dr. Ir. W. H. Zaayer een serie van waarschijnlijk 4 lezingen over bovenstaand onderwerp houden in het repetitielocaal op Negropont. De eerste lezing vindt plaats op Woensdag 25 Augustus om 20 uur de tweede op 3 September, terwijl de data voor de volgende 2 lezingen eventueel in overleg met de toehoorders nog nader zullen worden vastgesteld. Duur van elke voordracht ongeveer 5 kwartier, daarna gelegenheid tot discussie. Toegankelijk voor alle belangstellenden, entree 50 cent geheel ten bate van het Comité Nederland.

Kaartclub Groot Kwartier: Voor de leden is er Woensdagavond as. een knalavond. Door het Bestuur zijn voor deze avond mooie prijzen voor Pandoer en Bridge beschikbaar gesteld. Leden, komt allen op tijd; aanvang 19.30 uur.

WERELDNIEUWS

ANTI-DUITSE BETOGINGEN IN HONGARIJE.

Radio-Moskou zeide, dat volgens den correspondent van het Zweedse nieuwsblad „Aftontidningen" in Bern heftige anti-Duitse betogingen plaatsvonden in enkele Hongaarse steden. De demonstranten eisten, dat de Duitsers zouden vertrekken en dat zij niet onderworpen zullen worden aan de verschrikkingen van de luchtoorlog. (New York, 22.8).

PRIESTERS MET VALSCHERM.

Er werd bekendgemaakt, dat bij de valschermtroepen die als eersten de invasie van Sicilië uitvoerden, ook twee Noordamerikaanse priesters waren, die geheel en al toegerust met alles wat zij voor hun geestelijke bediening konden nodig hebben, met de manschappen medesprongen uit de vliegtuigen. De ene was Pater Mattheus J. Connelly O.S.B. (van de Abdij van het H. Kruis te Canon City, Colorado), en de ander Pater Edwin J. Kozak O.M.C. van Baltimore. Pater Kozak is de eerste katholieke priester ter wereld die zijn volledige opleiding als valschermspringer heeft gemaakt. De priesters dragen geen wapenen, doch in plaats hiervan een volledige uitrusting, die voldoende is om eerste hulp te bieden naar lichaam en ziel, om zo nodig de Laatste Sacramenten toe te dienen en verder een volledige Mis-uitrusting zodat zij terstond na landing kunnen celebreren. „Priesters moeten altijd bij hun mensen zijn en als die door de lucht springen moeten de priesters medespringen, aldus Pater Connelly, eerste taak van den priester is nooit te wachten tot de mensen tot hem komen, maar ze voor te zijn en naar de mensen toe te gaan waar ze ook zijn".

BELGEN BESTELEN DE DUITSERS.

Een auto, die in de Arenbergstraat te Brussel geparkeerd was en waarin zich de papieren van Dr. Keim, Duitsen handels-attaché, bevonden, werd door drie onbekenden ontvreemd.

Een vrachtauto van het Duitse leger, die zich in de Liefdadigheid-straat bevond, werd door een onbekende weggevoerd.

STRUBBELINGEN IN BELGIË.

Nabij Spa, op de weg naar Verviers, hadden de Duitse gendarmes een versperring opgesteld met het doel een groep Belgische patriotten te verassen. Er werden schoten gewisseld. Een gendarm werd gedood en een ander werd gekwetst. De Belgen leden geen verliezen.

Volgens inlichtingen die door de „Strijders voor Onafhankelijkheid en Vrijheid" werden medegedeeld, werd op de Zuidlaan te Brussel, een Duits officier gedood. Te Luik, Place des Vennes, werd een Duits Luitenant-Kolonel door S.S. door een kogel in het hoofd gedood en in de rue Frappé werd een onder-officier neergeschoten. Twee andere onder-officieren werden gedood, de ene te Feronstrée, de andere op de Place St. Paul.

KATHOLIEKEN DIE VERDRUKT WORDEN.

Oostenrijk	6,154.431
Bulgarije	44,240
België	7,068.481
Tsjechoslowakije	10,831,636
Denemarken	25,702
Frankrijk	29,000,000
Finland	3.000
Nederland	2.293,563
Joegoslavië	5,217.910
Luxemburg	87.997
Noorwegen	2.842
Polen	23.688,123
Roemenië	2.391.677
Hellas	35.182
Albanië	335.547
Totaal	88.080.332
Duitsland	21,172,087
Totaal	109.252.419

SPARTA IS ONDERGEGAAN.

De hoogwaardige Aartsbisschop van Liverpool (Mgr. Richard Downey) heeft een toespraak tot de jeugd gehouden, waarin Zijne Hoogwaardige Excellentie zeide, dat jeugdorganisaties in de trant van de Hitler-Jugend of de Italiaanse Balila veroordeeld moeten worden. Een dergelijke reglementeerde jeugdbeweging is geen inspirerend ideaal voor vrijheidslievende volken.

Eeuwen geleden heeft Sparta al geëxperimenteerd in deze richting ten bate van een materialistische levensbeschouwing. En de staat van Sparta is ondergegaan (Londen, newc, 22.8).

MGR. HAAS BEËDIGD.

Mgr. Francis J. Haas, deken van de School of Social Science van de R. K. Universiteit te Washington is beëdigd als voorzitter van het Fair Employment Practices Committee ten kantore van Marvin H. McIntyre van het secretariaat van het Witte Huis. Roosevelt heeft persoonlijk de benoeming van den geestelijke bevorderd.